

Janúar 2008 - 1. tbl.

1. Nýlegar skattalagabreytingar

Nú í lok árs 2007 og í upphafi árs 2008 komu til framkvæmda ýmsar skattalagabreytingar, s.s. breytingar á tekjuskatts-, staðgreiðslu- og erfðafjárskattslögum. Þær helstu eru eftirfarandi:

Tekjuskattur og staðgreiðsla

Persónuafsláttur hækkaði í kr. 408.409, eða kr. 34.034 kr. á mánuði. Í samræmi við þetta hækkuðu skattleysismörk úr kr. 93.756 í kr. 99.250.

Viðmiðunarfjárhæðir vaxtabóta hækkuðu í samræmi við vísitölu neysluverðs.

Grunnur barnabóta hækkaði í kr. 57.891, ásamt því að aðrar viðmiðunarfjárhæðir barnabóta hækkuðu í samræmi við vísitölu neysluverðs.

•Sjómannaafsláttur hækkaði í kr. 874 á dag.

•Ríkisskattstjóri hefur nú úrskurðarvald um á hvaða forsendum lögaðilar teljist heimilisfastir hér á landi.

•Heimilt er að ákvarða barnabætur með börnum sem ekki eru heimilisföst hér á landi en eru á framfæri ríkisborgara hins Evrópska efnahagssvæðis, aðildarríkis stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða í Færeyjum, enda sé framfærandi skattskyldur hér á landi.

•Séu starfsmenn ráðnir til starfa á grundvelli samnings um útleigu á vinnuafli ber vinnuveitandi ábyrgð á staðgreiðsluskilum starfsmannanna en ekki starfsmannaleigan hafi hún ekki skattalegt heimilisfesti hér á landi. Hafi starfsmannaleigan staðfestu í öðru ríki innan Evrópska efnahagssvæðisins, öðru EFTA-ríki eða Færeyjum ber hún þó ábyrgð á staðgreiðslu nema um annað hafi verið samið við notendafyrirtæki. Það skal þó hafa í huga að notendafyrirtæki ber ábyrgð á staðgreiðsluskilum hafi starfsmannaleiga ekki staðið réttilega skil á staðgreiðslu.

Skattavaktin er mánaðarlegt fréttabréf PricewaterhouseCoopers hf. þar sem sérfræðingar á Skatta- og lögfræðisviði félagsins skrifa um athyglisvert efni tengt skattarétti. Leitast er við að gera grein fyrir nýju efni, hvort sem um er að ræða nýja dóma, ný lög, úrskurði eða stjórnvalds-ákvarðanir.

Efnisyfirlit:

1. Nýlegar skattalagabreytingar.

2. Aðrar lagabreytingar – ný lög.

3. Breytingar á skattmati tekjuárið 2008.

4. Dómur héraðsdóms Reykjavíkur, 8. jan. 2008. Reiknað endurgjald smábáta-eiganda. Einnig;

Dómur héraðsdóms Reykjavíkur 17. des. 2007. Skattlagning á ávöxtun lífeyrissparnaðar

5. Frumvarp til laga – skattlagning söluhagnaðar hlutabréfa.

Erfðafjárskattur

•Erfðafjárskattur er nú lagður á fasteignir hér á landi þegar þær eru í eigu erlendra dánarbúa.

•Þegar erfingi afsalar sér arfi, þá skal sá erfingi sem við arfsafsalið fær stærri arfshluta en hann hefði ella fengið greiða erfðafjárskatt af hinum aukna arfi.

•Ef hlutabréf í félagi eru ekki skráð á skipulegum verðbréfamarkaði skal við ákvörðun erfðafjárskatts miða við gangverð þeirra í viðskiptum. Annars skal nota bókfært verð eigin

fjár félags samkvæmt síðasta endurskoðaða ársreikningi eða árshlutareikningi að viðbættum áunnum óefnislegum verðmætum sem metin eru til fjár og gefa af sér arð í framtíðinni en óheimilt er lögum samkvæmt að færa til bókar. Sama gildir um eignir í öðrum félögum.

•Kostnaður tengdur ráðstöfunum sem erfingjar stofna til persónulega vegna eigin hagsmunagæslu við erfðafjárskipti er ekki frádráttarbær.

2. Aðrar lagabreytingar – ný lög

Sameignarfélög

Þann 1. janúar 2008 tóku gildi lög nr. 50/2007, um sameignarfélög. Markmiðið með lögunum var að setja reglur um sameignarfélög sem væru til þess fallnar að skýra réttarstöðu þeirra, einkum í þeim tilvikum sem ekki liggja fyrir ákvæði í félagssamningi sem taka á viðkomandi álitafni. Þá var stefnt að því að tryggja áfram samningsfrelsi um innri málefni sameignarfélaga og sveigjanleika þessa rekstrarforms. Lögin eru að meginreglu til frávikjanleg, þ.e. reglunar sem lúta að innra skipulagi og sambandi félagsmanna innbyrðis og gagnvart félaginu. Reglur sem varða réttarsamband félagsins út á við, m.a. ábyrgð félagsins og félagsmanna á skuldbindingum þess auk skráningar í firmaskrá eru þó sem fyrr almennt ófrávikjanlegar. Í lögunum eru ekki settar tæmandi reglur um hvert einasta álitafni.

Það verður að teljast mikil réttarbót að fá skráðar reglur um þetta félagaform.

4. Dómur héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. E-762/2007

Stefnandi var einkahlutafélag sem hafði með höndum útgerð báts undir 12 brúttórúmllestum að stærð. Með úrskurði hækkaði skattstjóri reiknað endurgjald eiganda stefnanda tekjuárið 2002, og miðaði við viðmiðunarflokk F(5) í viðmiðunarreglum ríkisskattstjóra til ákvörðunar á reiknuðu endurgjaldi. Samkvæmt viðmiðunarreglunum skyldi reiknað endurgjald vera kr. 215.000 á mánuði og 2.580.000 á ári, þó eigi lægra en 40% af aflaverðmæti báts. Þar sem aflaverðmæti báts stefnanda var kr. 13.170.149 taldi skattstjóri tekjur eiganda stefnanda vera kr. 5.268.060. Hækkun á launum eiganda stefnanda nam kr. 2.887.060 og hækkun á gjaldfærðum rekstrarkostnaði stefnanda nam kr. 3.038.053. Framangreint staðfesti yfirsattaneftnd.

3. Breytingar á skattmati 2008

Nokkrar breytingar voru gerðar á skattmatinu fyrir tekjuárið 2008. Skattmatið er birt í heild sinni á www.rsk.is en hér verður getið um helstu breytingar:

•Leyfilegur kostnaður launagreiðanda vegna starfsmanna (t.d. árshátíð, jólagleði) hækkar úr kr. 50.000 í kr. 100.000. Hlunnindi umfram þá fjárhæð teljast því til launatekna einstakra starfsmanna.

•Allur einkennisfatnaður er undanskilinn skattskyldu með sama hætti og nauðsynleg öryggis- og hlífðarföt hafa verið hingað til.

•Við útreikning bifreiðahlunninda miðað við "umráð" bifreiðar í stað "nota".

•Orlofshúsanotkun undanþegin skattskyldu fyrstu 10 dagana. Afnot umfram 10 daga telst til tekna kr. 2000 á dag.

•Ökutækjastyrkur – fái starfsmaður greiðslu fyrir almenn afnot af bifreið sinni og endurgreiðsla á kostnaði hafi verið miðuð við 2500 km eða minna er ekki krafist sundurliðunar á rekstrarkostnaði. Sem sagt; "2000 km reglu" er hér með breytt í "2500 km reglu".

•Afnumið að takmarka heimild til að telja til frádráttar tvöfaldan barnalífeyri, í stað sannanlegs kostnaðar, við vistun eins eða tveggja barna.

Þess má geta að á Skattadegi FLE 11. janúar sl. gat ríkisskattstjóri þess í umfjöllun sinni að gera mætti ráð fyrir frekari ívilnandi breytingum á skattmatinu á komandi árum. Slík breyting væri liður í einfaldari framtalsgerð skattþegna landsins.

Stefnandi krafðist þess að úrskurður skattstjóra yrði ómerktur enda hafi viðmiðunarreglur ríkisskattstjóra um að reiknað endurgjald þeirra sem stunda fiskveiðar á smábátum er kjarasamningar taki ekki til, ekki fullnægjandi lagastoð.

Í niðurstöðu héraðsdóms kom fram að í ákvæði 1. mgr. 59. gr. laga nr. 75/1981, nú 1. mgr. 58. gr. laga nr. 90/2003, segi það eitt að við ákvörðun lágmarksendurgjalds skuli ríkisskattstjóri, nú fjármálaráðherra, hafa hliðsjón af raunverulegum tekjum fyrir sambærileg störf. Á grundvelli þess hafi ríkisskattstjóri ákveðið að reiknað endurgjald skipverja á smábátum, sem kjarasamningar tækju ekki til, skyldi vera kr. 200.000 á mánuði og árslauð kr. 2.400.000. Hins vegar yrði ekki séð að nokkur heimild eða málefnalegar ástæður hafi staðið til þess að ákvarða að reiknað endurgjald og greidd laun samtals skyldu ekki vera lægri en 40% af aflaverðmæti báts. Með hliðsjón af framangreindu taldi héraðsdómur umrædda viðmiðunarreglu ekki eiga sér lagastoð og færi um leið í bága við 1. mgr. 77. gr. stjórnarskrárinnar. Var úrskurður skattstjóra því ómerktur.

Dómur héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. E-2279/2006

Skattstjóri synjaði með úrskurði kröfu stefnanda um að felld yrði niður álagning tekjuskatts og útsvars af ávöxtunarluta lífeyrisgreiðslna þar sem um væri að ræða fjármagnstekjur.

Stefnandi krafðist þess í stefnu að úrskurður skattstjóra yrði felldur úr gildi enda byggðust lífeyrisgreiðslur upp á tveimur þáttum, annars vegar innborguðu iðgjaldi, sem sé höfuðstóll, og hins vegar ávöxtun hans, þ.e. vöxtum, verðbótum og annarri ávöxtun. Þar sem síðarnefndi þátturinn fæli í sér tekjur af fjármagni, bæri að skattleggja þær tekjur sem fjármagnstekjur. Þá taldi stefnandi það fyrirkomulag sem löggjafinn hefði ákveðið við skattlagningu lífeyristekna fela í sér ólögmæta mismunun og bryti í bága við ákvæði 65. og 72. gr. stjórnarskrárinnar og 1. gr. viðauka nr. I við mannréttindasáttmála Evrópu, sbr. 14. gr. sáttmálans.

Í niðurstöðu héraðsdóms kom fram að fallast mætti á það með stefnanda að í lífeyrisgreiðslu til lífeyrisþega gæti falist ávöxtun af lífeyrissparnaði, enda gerði 6. tl. 2. mgr. 8. gr. laga um tekjuskatt nr. 90/2003, beinlínis ráð fyrir að í lífeyrissparnaði kynnu að felast vextir, verðbætur og önnur ávöxtun. Hins vegar væri afdráttarlaust kveðið á um það í sama ákvæði að slík ávöxtun skyldi teljast til tekna skv. A-lið 7. gr. þegar slíkar greiðslur væru greiddar út. Því bæri að skattleggja lífeyri með

5. Frumvarp til laga – skattlagning söluhagnaðar hlutabréfa.

Fyrir alþingi liggur nú fyrir frumvarp þar sem lagðar eru til breytingar á reglum um skattlagningu á söluhagnaði hlutabréfa hjá lögaðilum auk þess sem lagt er til að komið verði á fót sérstakri stjórnsýslueiningu sem hafi með höndum umsýslu með skattamálum stórfyrirtækja.

Lagðar eru til breytingar á reglum sem varða skattlagningu á söluhagnaði lögaðila af hlutabréfum þannig að núgildandi heimild til frestunar á skattlagningu söluhagnaðar fellur niður en þess í stað er lagt til að söluhagnaðurinn verði skattfrjáls (frádráttarbær með svipuðum hætti að arður er í dag) að því tilskildu að frádráttur vegna þess kostnaðar sem fellur til við hlutabréfaviðskiptin verði takmarkaður og hvorki verði unnt að draga hann frá öðrum tekjum né geti hann myndað yfirfæranlegt tap hjá félögum.

Í frumvarpinu er einnig gert ráð fyrir að komið verði á fót sérstakri einingu innan Reykjavíkurmæmis. Hún skuli hafa með höndum umsýslu með skattamálum stórfyrirtækja óháð heimilisfesti þeirra. Markmiðið er að auka skilvirkni og samkvæmni í skattframkvæmd gagnvart fyrirtækjum og samsteypum fyrirtækja sem hafa meira en 10 milljarða króna veltu eða ef heildareignir þeirra eru umfram 5 milljarða króna.

sömu skattprósentu og launatekjur, sbr. 1. mgr. 66. gr. laga nr. 90/2003. Hvað varðar vísan stefnanda til stjórnarskrárinnar og mannréttindasáttmála Evrópu sagði héraðsdómur ákvörðunarvald um skattheimildir í höndum löggjafans, sbr. 40. og 77. gr. stjórnarskrárinnar. Hann hefði í þessum efnum nokkuð frjálsar hendur, svo framarlega sem skattlagningin væri innan eðlilegra marka og yrði ekki talin fara í bága við 72. gr. stjórnarskrárinnar eða 1. gr. viðauka nr. I við mannréttindasáttmála Evrópu, sbr. og 14. gr. sáttmálans. Sú takmörkun hefði þó verið talin felast í skatthugtakinu að löggjafinn yrði að gæta þess að skattar yrðu aðeins lagðir á eftir almennum efnislegum mælikvarða og vissri jafnræðisreglu. Stefnandi hefði ekki sýnt fram á að hann sætti annarri skattalegri meðferð en aðrir, sem eins stæði á um og sama regla gildi um alla lífeyrisþega. Með hliðsjón af framangreindu sýknaði héraðsdómur íslenska ríkið.

Breyttar fjárhæðir virðisaukaskatts

Tilteknar grunnfjárhæðir í lögum og reglugerðum varðandi virðisaukaskatt taka breytingum miðað við vísitölu. Hér á eftir fara nokkrar tölulegar upplýsingar um þær fjárhæðir sem nú eru í gildi.

•Lög nr. 50/1988 um virðisaukaskatt:
Veltumörk vsk (án vsk) haldast óbreytt í **500.000 kr.** og sömuleiðis fjárhæðarmörk svokallaðra ársskila sem eru enn í **1.400.000 kr.**

•5. gr. reglugerðar nr. 576/1989:
Eigin viðgerðar- og viðhalds-framkvæmdir á fasteign eru án vsk. ef heildarkostnaður er lægri en **1.291.500 kr.**

•2. gr. reglugerðar nr. 562/1989:
Eigin þjónusta og úttekt til eigin nota innan óskattsskyldra fyrirtækja og stofnana telst virðisaukaskattsskyld ef hún er í samkeppni við atvinnufyrirtæki, þ.m.t. ræsting, enda sé skattverð **1.476.200 kr.** á ári.

•4. gr. reglugerðar nr. 288/1995:
Fjárhæð virðisaukaskatts sem sótt er um endurgreiðslu á hverju sinni af hálfu erlendra fyrirtækja skal nema a.m.k. **37.900 kr.** Ef umsókn varðar heilt almanaksár eða eftirstöðvar almanaksárs má þó endurgreiða vsk að fjárhæð **7.400 kr.**

Skatta- og lögfræðisvið PricewaterhouseCoopers

Við hjá skatta- og lögfræðisviði bjóðum upp á margs konar þjónustu, þar með talið ráðgjöf varðandi:

- Alþjóðlega skattaráðgjöf
- Milliverðlagningu (“Transfer pricing”)
- Skattlagningu rekstraraðila
- Skattlagningu einstaklinga
- Virðisaukaskatt
- Félagarétt
- Samruna, skiptingar og yfirtökur

Starfsmenn sviðsins hafa mikla reynslu og yfirgripsmikla þekkingu á sviði skatta- og félagaréttar og veita viðskiptavinum aðstoð og ráðgjöf varðandi lögfræðileg álitaefni sem skapast innanlands sem og erlendis.

Til að fá frekari upplýsingar um starfsemina þá er hægt að hafa samband við eftirfarandi starfsmenn:

Ritstjóri:

Ásta Kristjánsdóttir

Ráðgjafi/lögfræðingur

+ 354 550 5352

asta.kristjansdottir@is.pwc.com

Ábyrgðarmaður:

Elín Árnadóttir

Sviðsstjóri Skatta- og lögfræðisviðs

+354 550 5322

elin.arnadottir@is.pwc.com

Þessi samantekt felur ekki í sér ráðgjöf af neinu tagi. Ekki ætti að afhafast samkvæmt þessu vefriti án þess að fá sérfræðilega ráðgjöf. PricewaterhouseCoopers hf., PricewaterhouseCoopers LLP, hluthafar, starfsmenn og umboðsaðilar bera ekki ábyrgð á upplýsingum sem gefnar eru í þessu vefriti eða aðgerðum sem framkvæmdar eru af hálfu annarra aðila á grundvelli þessara upplýsinga.

© 2008 PricewaterhouseCoopers hf. Allur réttur áskilinn. “PricewaterhouseCoopers” vísar til PricewaterhouseCoopers hf. á Íslandi, nema ráða megi af samhengi eða beinum tilvísunum að vísað sé í önnur fyrirtæki í samstæðu PricewaterhouseCoopers International Limited sem öll eru lagalega sjálfstæðar einingar.